

Úvod	2
1. Ekonomická analýza podniku	2
1.2 Finančná analýza podniku.	2
1.2.1 Súvaha	4
1.2.2 Výkaz ziskov a strát	4
1.2.3 Výkaz cash-flow	5
1.2 Analýza podniku	6
1.3 Softwarová podpora ekonomickej analýzy podniku	6
2. Analytická časť	6

Úvod

1. Ekonomická analýza podniku

Ekonomická analýza je materiál, ktorý rekapituluje a hodnotí výsledky podniku za analyzované obdobie, identifikuje a kvantifikuje okolnosti (činitele), ktoré ich determinovali, doterajší vývoj a dosiahnuté výsledky prolonguje do budúcnosti a všetko to komprimuje do návrhu opatrení, ktorých realizácia má zabezpečiť dosiahnutie podnikových cieľov.

Výslednosť a praktickú využiteľnosť takejto analýzy zvyšuje jej rozloženie na výsledky

- zásadné
- čiastkové

Čiastkové výsledky sa rôznou intenzitou podieľajú na formovaní výsledkov „zásadných“. Často krát majú podobu „úzkych“ miest v rôznych oblastiach podnikovej ekonomiky, ktoré však rozhodujúcim spôsobom pozíciu podniku neohrozujú.

Preto aj ekonomickú analýzu musíme rozložiť do dvoch častí, a to:

- 1) analýza súhrnných výsledkov
- 2) analýza parciálnych výsledkov

Pod pojmom ekonomická analýza podniku chápeme na jednej strane finančnú situáciu podniku, označovanú ako viditeľnú časť ľadovca, a na druhej strane podnikovú ekonomiku, podhľadinovú časť ľadovca. Do okruhu podniková ekonomika patrí úroveň transformačného procesu, komerčná spôsobilosť, kvalita výroby, inovačná aktivita a iné.

1.2 Finančná analýza podniku.

Pojem finančná analýza môžeme definovať v užšom zmysle slova ako metódu poznania, v širšom zmysle slova ako nástroj hlbšieho poznania ekonomických javov a procesov, ktorý vytvára predpoklady pre ich účinné ovplyvňovanie.

Finančná analýza sa používa vo všetkých fázach riadiaceho cyklu s cieľom prísť k podstate javov, procesov, najmä poznať príčinné súvislosti a väzby medzi javmi, ktoré nie sú na prvý pohľad známe a ktoré vytvárajú ekonomiku podniku ako predmetu analýzy. Umožňuje kvalitné a spoľahlivé poznanie východiskovej situácie a jej vývojových tendencií. Vytvára spoľahlivú základňu pre efektívne riadenie, je súčasťou ktoréhokoľvek závažnejšieho rozhodovania. Úlohou finančnej analýzy je určiť, ktoré činitele a s akou intenzitou sa na formovaní finančnej situácie firmy podieľali. To si vyžaduje ich systematizáciu a poznanie charakteru ich pôsobenia.

Funkciami finančnej analýzy je poznávať ekonomické procesy a javy v analyzovanom objekte a s nimi súvisiace väzby, vytvárať prehľad o činnosti a výsledkoch analyzovaného objektu, kontrolovať a hodnotiť uplynulú hospodársku činnosť ako aj vysvetľovať prebiehajúce ekonomické procesy.

Finančná analýza hodnotí efektívnosť využívania podnikových zdrojov, odhaľuje rezervy, vytvára východiská pre stanovenie optimálnych rozhodnutí a naplňovanie plánu, predvídanie a ovplyvňovanie budúceho vývoja. Ukazovateľ je číselnou charakteristikou, kvalitatívnym vyjadrením úrovne, alebo vývoja určitého javu (procesu), alebo vzťahov medzi nimi. Pri kvalitatívnom vyjadrení, kedy nemôžeme použiť kvantifikáciu, prichádza do úvahy slovné vyjadrenie ukazovateľa.

Každý ukazovateľ má svoju vypovedaciu schopnosť a odráža len určitý aspekt ekonomickej reality (reprodukčného procesu).

Každý ukazovateľ je charakterizovaný:

- určeným názvom
- vymedzeným obsahom a spôsobom priradenia číselnej hodnoty
- vymedzením z hľadiska času a organizačného, prípadne druhovým vymedzením.

Pri analýze pracujeme s rôznymi druhmi ukazovateľov:

1. podľa vzťahu javu k inému javu rozlišujeme ukazovatele
 - absolútne – vyjadrujú určitý jav bez vzťahu k inému javu. Ide o vyjadrenie objemu, výšky, rozsahu.
 - relatívne – zobrazujú vzťah dvoch rôznych javov a ich číselná hodnota vyjadruje veľkosť jedného javu na mernú jednotku iného javu, pričom tu môže ísť o: pomer časti k celku (ukazovatele štruktúry), pomer dvoch rôznorodých ukazovateľov. Informujú viac o kvalitatívnej stránke javu, procesu.
2. podľa informačných zdrojov:
 - východiskové – priamo zistené hodnoty ukazovateľov z interných zdrojov
 - odvodené – hodnoty vypočítané z hodnôt východiskových ukazovateľov.
3. podľa vzťahu k časovému obdobiu:
 - okamihové (stavové) udávajú stav alebo výšku ekonomického javu k určitému konkrétnemu okamihu.
 - intervalové (tokové) vyjadrujú proces a závisia na dĺžke obdobia, za ktoré sa proces meria.
4. podľa použitých merných jednotiek:
 - naturálne
 - pracovné (normohodiny)
 - hodnotové
 - kombinované
5. podľa použitia:
 - retrospektívne – charakterizujú minulý vývoj a súčasný stav,
 - perspektívne – charakterizujú predpokladaný, očakávaný alebo žiadúci stav, vývoj v budúcnosti.
6. podľa stupňa komplexnosti vypovedacej schopnosti:
 - syntetické,
 - analytické.

Vzťahy medzi ukazovateľmi môžeme využiť pri tvorbe sústav ukazovateľov.

Sústava ukazovateľov predstavuje väčší počet, t.j. určitý súbor ukazovateľov. Sústavou sa ukazovatele stávajú až vtedy, ak sú vnútorne spojené, ak sú definované vzťahy medzi nimi. Počet ukazovateľov, ktoré do sústavy pojmeme závisí predovšetkým na celi a hĺbke analýzy.

Pri vykonaní finančnej analýzy treba uplatniť nasledovné zásady:

1. podmienenosti analýzy charakteru skúmaného procesu či javu
2. komplexnosti
3. hlavného článku
4. preventívnosti a pohotovosti
5. objektívnosti
6. kolektívnosti

Vierohodné zdroje, t.j. informácie, sú nevyhnutným predpokladom úspešnej finančnej analýzy. Informácie je potrebné mať spracované tak, aby bolo možné vyčíslieť potrebné finančné ukazovatele.

Na tento účel sa používajú podklady z účtovníctva spoločnosti, predovšetkým:

1. súvaha
2. výkaz ziskov a strát (výsledovka)
3. prehľad o peňažných tokoch (výkaz cash-flow)

1.2.1 Súvaha

Súvaha je výkazom účtovnej závierky sprostredkujúcim informácie o podnikovom majetku a finančných zdrojoch jeho krytia, pričom majetok podniku predstavujú jeho aktíva a finančné zdroje jeho pasíva.

S Ú V A H A ¹		
AKTÍVA		PASÍVA
A. Pohľadávky za upísané vlastné imanie B. Stále aktíva (fixný majetok) B.I. Nehmotný investičný majetok B.II. Hmotný investičný majetok B.III. Finančné investície C. Obežné aktíva (obežný majetok) C.I. Zásoby C.II. Dlhodobé pohľadávky C.III. Krátkodobé pohľadávky C.IV. Finančný majetok Ostatné aktíva – prechodné účty aktív D.I. Časové rozlíšenie D.II. Dohadné účty aktívne		A. Vlastné imanie A.I. Základné imanie A.II. Kapitálové fondy A.III. Fondy zo zisku A.IV. Hospodárky výsledok minulých rokov A.V. Hospodársky výsledok bežného účtovného obdobia
		B. Cudzie zdroje B.I. Rezervy B.II. Dlhodobé záväzky B.III. Krátkodobé záväzky B.IV. Bankové úvery
		C. Ostatné pasíva – prechodné účty pasív C.I. Časové rozlíšenie C.II. Dohadné účty pasívne
MAJETOK		KAPITÁL

1.2.2 Výkaz ziskov a strát

Je to účtovný výkaz synteticky vyjadrujúci objem podnikových výnosov a nákladov, z rozdielu ktorých získavame hospodársky výsledok za analyzované obdobie.

VÝKAZ ZISKOV A STRÁT (VÝSLEDOVKA) ²	
	Tržby za predaj tovaru
-	Náklady vynaložené na predaný tovar
	OBCHODNÁ MARŽA
	Výroba
+	Výnosy z prevádzkových činností
-	Náklady prevádzkových činností

¹ VLACHYNSKÝ, K. a kol.: Podnikové financie. Bratislava: Súvaha, 1999, str.

² VLACHYNSKÝ, K. a kol.: Podnikové financie. 1. vydanie. Bratislava: Súvaha, 1999, str.

- ▲ PREVÁDZKOVÝ HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK
- + Finančné výnosy
- Finančné náklady
- ▲ HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK Z FINANČNÝCH OPERÁCIÍ
- Daň z príjmov za bežnú činnosť
- ▲▲ HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA BEŽNÚ ČINNOSŤ
- + Mimoriadne výnosy
- Mimoriadne náklady
- Daň z príjmov z mimoriadnej činnosti
- ▲ MIMORIADNY HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK
- ▲▲▲ HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ÚČTOVNÉ OBDOBIE

1.2.3 Výkaz cash-flow

Tento výkaz informuje o pohybe peňazí, o ich príjme a výdaji v podniku, ale aj o ich rozdieli, t.j. o stave peňažných prostriedkov za určité vykazované obdobie.

Cash flow je považovaný za nástroj riadenia, ktorý má čisto finančný ráz. Ukazovatele, ktoré obsahuje sú intervalové a opisuje zmeny, ku ktorým došlo medzi dvoma súvahami. Údaje, ktoré sú potrebné na zostavenie výkazu cash flow čerpáme zo: súvahy, výkazu ziskov a strát a prípadne ešte čo sa týka ďalších informácií, z bežného účtovníctva, tak ide o informácie najmä z hlavnej knihy.

www.euroekonom.sk

P.	Stav peňažných prostriedkov na začiatku účtovného obdobia
A.	Čistý peňažný tok z bežnej a mimoriadnej činnosti
Z	Účtovný hospodársky výsledok za účtovnú jednotku ako celok
A.1.	Úpravy o nepeňažné operácie
A.2.	Úpravy obežných aktív
B.	Investičná činnosť
B.1.	Obstaranie stálych aktív
B.2.	Výnosy z predaja stálych aktív
B.3.	Komplexný prenájom
C.	Finančná činnosť
C.1.	Zmena stavu dlhodobých záväzkov
C.2.	Zvýšenie a zníženie vlastného imania z vybraných operácií
D.	Rozdiel ($\cong$)
R.	Stav peňažných prostriedkov na konci účtovného obdobia ($R = P + A + B + C + D$)

Obr. č. 2: Výkaz ziskov a strát

1.2 Analýza podniku

1.3 Softwarová podpora ekonomickej analýzy podniku

Analytická časť

www.euroekonom.sk